

Projectplan Wet natuurbescherming

Functieverandering Bremmelstraat 13, Wijhe



Eelerwoude

kleurt het landelijk gebied

Projectplan Wet natuurbescherming

Functieverandering Bremmelstraat 13, Wijhe

Opdrachtgever

W. Logtenberg
Bremmelerstraat 13
8131 PK Wijhe
0570-522361

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Postbus 53
7470 AB Goor
088 1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 8903
Datum: 12-11-2019
Opgesteld: V. de Lenne



Onderzoek van Eelerwoude voldoet aan de eisen die het Ministerie van Economische Zaken stelt. Eelerwoude is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. Het Netwerk heeft een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbende een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van flora en fauna. Desondanks zal nooit een 100% volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. Natuur is dynamisch, situaties kunnen veranderen.

De opmaak van dit rapport gaat uit van dubbelzijdig afdrukken.

INHOUD

1	ALGEMENE INFORMATIE	4
1.1	Inleiding project.....	4
1.2	Periode ontheffing.....	4
2	DOEL EN BELANG.....	6
2.1	Doel en belang.....	6
3	HUIDIGE SITUATIE.....	7
3.1	Huidige situatie	7
4	WERKZAAMHEDEN EN PLANNING	10
4.1	Werkzaamheden en werkwijze	10
4.2	Eindbeeld	10
4.3	Planning werkzaamheden	11
5	ALTERNATIEVEN.....	12
5.1	Alternatieve locatie.....	12
5.2	Alternatieve inrichting en werkwijze.....	12
6	METHODIEK	13
6.1	Veldonderzoek	13
7	ECOLOGISCH INVENTARISATIE: RESULTATEN	14
8	EFFECTEN	17
8.1	Effect werkzaamheden	17
8.2	Monitoring	18
9	VERBODSBEPALINGEN	19
9.1	Beschermingsregime Vogelrichtlijn.....	19
	GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING.....	20
10.1	Staat van instandhouding	20
10.2	Afbreuk gunstige staat van instandhouding.....	20
10.3	Zorgvuldig handelen	20
10	MAATREGELEN	21
11.1	Maatregelen	21
11.2	Locatie maatregel	21
11.3	Doel maatregel.....	21
11.4	Effectiviteit maatregel	22
11.5	Monitoring	22
	LITERATUURLIJST.....	23
	BIJLAGE 1 MAATREGELEN.....	24

1

ALGEMENE INFORMATIE

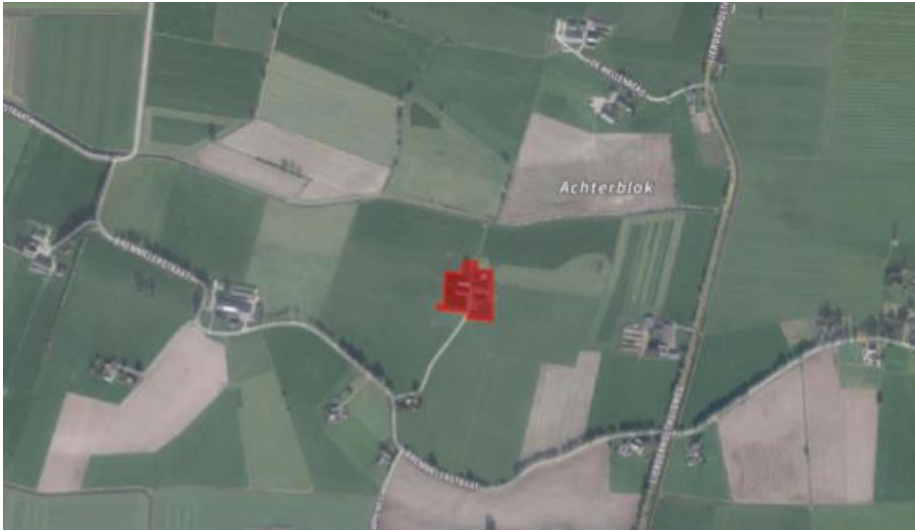
1.1 Inleiding project

De initiatiefnemer is voornemens het erf aan de Bremmelstraat 13 te Wijhe her in te richten. Er worden meerdere schuren gesloopt. Tevens wordt een nieuwe woning gerealiseerd. Ten behoeve van deze ontwikkeling is in 2018 een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Uitkomst van deze quickscan was dat vaste rust- en verblijfplaatsen van huismus in de te slopen bebouwing niet uitgesloten kon worden.

In verband met deze ontwikkeling is in 2019 een nader onderzoek naar huismus uitgevoerd waarbij 4 verblijfplaatsen van huismus in een te slopen schuur zijn vastgesteld. Als gevolg van de werkzaamheden treedt verstoring op, op de betreffende soort en zijn verblijfplaatsen. Het is vanuit de Wet natuurbescherming verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten te verstoren. Verstoring is alleen toegestaan met een ontheffing van de Wet natuurbescherming. Voorliggende rapportage gaat in op de verplichte onderdelen voor de aanvraag van deze ontheffing.

1.2 Periode ontheffing

De ontheffing wordt aangevraagd voor een periode van 5 jaar vanaf het moment dat de ontheffing verleend wordt.



Afbeelding 1 Plangebied

2

DOEL EN BELANG

2.1 Doel en belang

De ontheffing wordt aangevraagd in het belang van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (j).

Ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen (j)

Voor vogels kan alleen ontheffing worden verleend ten behoeve van belangen genoemd in de Vogelrichtlijn. Belang j (ruimtelijke inrichting en ontwikkeling) is niet genoemd in de Vogelrichtlijn. Dit belang kan echter wel aan de ontheffingsverlening ten grondslag liggen, omdat er geen sprake is van verstoring met wezenlijke invloed en dus ook geen overtreding van de Vogelrichtlijn.

3

HUIDIGE SITUATIE

3.1 Huidige situatie

De planlocatie ligt in het buitengebied van Wijhe, in een kampenlandschap. Een kampenlandschap kenmerkt zich door verspreid staande boerderijen. Er is vaak een combinatie van akkerbouw en veeteelt. Het bouwland ligt op de hoge plekken. Om het bouwland liggen singels van bomen en struiken, die gebruikt konden worden als afrastering voor het vee. Het grasland ligt in de lagere vochtigere delen

Het plangebied wordt omgeven door agrarische percelen met verspreid staande boerderijen. Het agrarische gebied heeft een vrij open karakter. Het perceel wordt omsloten door graslandpercelen, en singels met opgaand groen als bomenrijen en houtwallen.

Het plangebied betreft het gehele bebouwde perceel. Op dit perceel staat een woonboerderij en diverse opstallen zoals diverse opslagruimtes, kapschuur en een tweetal koeienstallen. Een deel van het perceel is verhard met klinkers en gestort beton. Een klein deel is in gebruik als een gecultiveerde, intensief onderhouden siertuin met enkele grotere bomen.





Foto 1. Voorzijde planlocatie, mais. Zie nr. 1



Foto 2. Geiten- en speelweide. Zie nr. 2



Foto 3. Kulvoer. Zie nr. 3



Foto 4. Te behouden woonhuis. Zie nr. 4.



Foto 5. Opslagruimte. Zie nr. 5



Foto 6. Koeienstal. Zie nr. 6



Foto 7. Koeienstal. Zie nr. 7



Foto 8. Leegstaande schuur. Zie nr. 8



Foto 9. Mestsilo. Zie nr. 9



Foto 10. Te behouden kapschuur. Zie nr. 10



Foto 11. Koienschuur. Zie nr. 11



Foto 12. Binnenkant koienschuur. Zie nr. 12

Afbeelding 2 impressie plangebied.

4

WERKZAAMHEDEN EN PLANNING

4.1 Werkzaamheden en werkwijze

Met de voorgenomen ontwikkelingen worden de bestaande koeienstallen, de mestlo en drie opslagschuren, waarvan een geschakelde kleine schuur aan het woonhuis, gesloopt. De opslag van het kuilvoer en mais worden ook verwijderd, dit omdat er geen vee meer aanwezig is na de sloop. Het woonhuis, de kapschuur en de beplanting op het erf blijven behouden.

4.2 Eindbeeld

Het erf zal groen ingepast worden. Het erf herstelt het groene karakter van de erven, zoals in het gemeentelijke Landschapsontwikkelingsplan genoemd. “Bebouwing en erfbeplantingen in losse setting op hogere gronden”. Als basis voor de erfopbouw wordt de historische opbouw gehanteerd. De nieuwe woning wordt ingepast met de achtererfkenmerken als uitgangspunt. Aan de zuidzijde van het erf wordt, ter hoogte van de nieuwe woning, de singel doorgezet met inheemse opgaande beplanting, horend bij een droog wintereiken- beukenbos. Deze singel neemt de nieuwe woning uit het zicht vanaf de Bremmelerstraat en beschermt de woning tegen wind. Langs de oprit worden fruit- en nootbomen aangeplant tot aan de achterzijde van het erf. Daarnaast wordt langs de oprit een haag aangeplant. Aan de west- en noordzijde van het erf wordt nieuwe singelbeplanting aangebracht. Hierdoor wordt een groot deel van de bestaande kapschuur uit het zicht genomen.

Haag

De entree van het erf wordt aan beide zijden gemarkeerd door een nieuwe haag. De hoogte van de haag wordt maximaal 1,5 meter. De haag omzoomd het gezamenlijke deel van het erf en vormt tevens de afscheiding voor beide woningen. De haag bestaat uit veldesdoorn en heeft een lengte van 130 meter. De veldesdoorn wordt in een dubbele rij aangeplant. Hierdoor krijgt de haag een robuuste en gesloten vorm.

Singelbeplanting

Aan de west- en noordzijde van de kapschuur zal een singel van 4 meter breed worden aangeplant. Hierbij worden diverse soorten bosplantsoen gebruikt. De soorten worden aangeplant in groepen van 5-7 stuks. Hiermee wordt voorkomen dat plantsoorten elkaar weg concurreren. De plantafstand tussen de soorten betreft 1,50x1,50 meter. In het midden van de singel worden enkele boomvormers aangeplant.



Afbeelding 2: inrichtingsschets toekomstige situatie

4.3 Planning werkzaamheden

De uitvoering van het plan is gepland over een tijdsbestek van circa 2 jaar en na verkrijgen van de benodigde vergunningen.

5

ALTERNATIEVEN

Voor het verkrijgen van een ontheffing voor het overtreden van de verbodsbepalingen is het noodzakelijk dat is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing is. Dit betekent dat voor alle beschermde soorten, in deze situatie de huismus, aangetoond dient te worden dat er geen alternatief is voor de voorgenomen activiteit die geen of minder negatieve effecten hebben voor de betreffende soort(en). Het alternatievenonderzoek dient zowel gericht te zijn op de locatieafweging als op de inrichtings- en uitvoeringsalternatieven

5.1 Alternatieve locatie

De huidige bedrijfsvoering wordt gestaakt op het erf. Door de huidige locatie te vernieuwen wordt gekozen voor een duurzame oplossing. In deze situatie zijn geen alternatieven beschikbaar. Een locatieafweging is niet gemaakt, gezien de te slopen schuren nu eenmaal op deze locatie liggen.

5.2 Alternatieve inrichting en werkwijze

Een alternatieve inrichting of werkwijze, door bijvoorbeeld geen werkzaamheden uit te voeren, is niet mogelijk. Dit zou niet resulteren in het beoogde doel; het behouden van het erf na het stoppen van de bedrijfsvoering. Bij de werkzaamheden wordt er rekening gehouden met de aanwezige soorten. Het behouden van de verblijfplaatsen in zijn huidige vorm is daarbij niet mogelijk. Het erf blijft geschikt voor huismus. Door het nemen van mitigerende maatregelen, zoals tijdstip van uitvoering (buiten het broedseizoen), worden effecten op individuen voorkomen. Op die manier wordt afdoende rekening gehouden met de betreffende soorten en zorgvuldig gewerkt. In deze situatie is de gekozen inrichting en werkwijze het beste voor de aanwezige soorten. Daarnaast gaat het om een tijdelijke verstoring. In deze situatie is er geen gunstigere oplossing voorhanden.

6

METHODIEK

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens (bureauonderzoek) en gericht onderzoek naar huismus.

6.1 Veldonderzoek

Huisumus

Als basis voor dit onderzoek is de methodiek gebruikt zoals deze wordt omschreven in het Kennisdocument Huisumus (*Passer domesticus*) versie 1.0, BIJ12 juli 2017. Er is 1 à 2 uur na zonsopkomst en/of 2 uur voor zonsondergang geïnventariseerd, waarbij optimale activiteiten het beste in de ochtend kunnen worden waargenomen. Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van 1 april – 15 mei.

Tijdens de inventarisaties ter plaatse is gekeken naar de aanwezigheid van de huismus en spreekw. Daarnaast is gekeken naar de omvang van de populatie en functioneel leefgebied.

De veldonderzoeken zijn uitgevoerd door Ing. P. Otte, directeur/eigenaar bij Otte Groenadvies en T.M. Stam, Gecertificeerd Stadswerk Flora en Fauna controleur. Daarbij is gebruik gemaakt van een verrekijker (Barr & Stroud, Sierra Binocular 8x42). Het perceel, de planlocatie en directe omgeving zijn rustig bekeken. Het onderzoek heeft zich met name gericht op aan- of afwezigheid van huismus binnen het plangebied.

Voor de bezoekenmomenten en de weersomstandigheden tijdens het huismusonderzoek wordt verwezen naar schema 1. Tijdens beide onderzoeksmomenten waren de weersomstandigheden ideaal voor het inventariseren van de huismus. Regen, harde wind en/of kou zijn geen ideale weersomstandigheden voor de huismus. Ook moet het onderzoek in geluidsluwe momenten uitgevoerd worden.

Data onderzoek

Datum	Soort	Periode	Zonsopkomst	Temperatuur	Wind	Weertype
4 april 2019	Huisumus	Ochtend	07:03	4 °C	Zwak 2 Bf	Wisselend bewolkt
16 april 2019	Huisumus	Ochtend	06:36	3 °C	Zwak 2 Bf	Zonnig

Schema 1. Schematisch overzicht onderzoeksmomenten

7

ECOLOGISCH INVENTARISATIE: RESULTATEN

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten.

Aanwezigheid huismus

4 april 2019

De weersomstandigheden waren wisselend bewolkt, droog en 4°C. Tijdens het onderzoek waren er ca. 8 huismussen foeragerend, in de westkant gelegen koeienschuur, aanwezig. Met regelmaat waren er 3 mannetjes tijlpend op het dak aanwezig. In de koeienschuur aan de oostkant van de planlocatie zijn geen huismussen waargenomen. Op de nabijgelegen percelen, op ca. 170 tot 200 meter afstand van de planlocatie, aan de Bremmelerstraat 15 waren eveneens meerdere huismussen actief.

16 april 2019

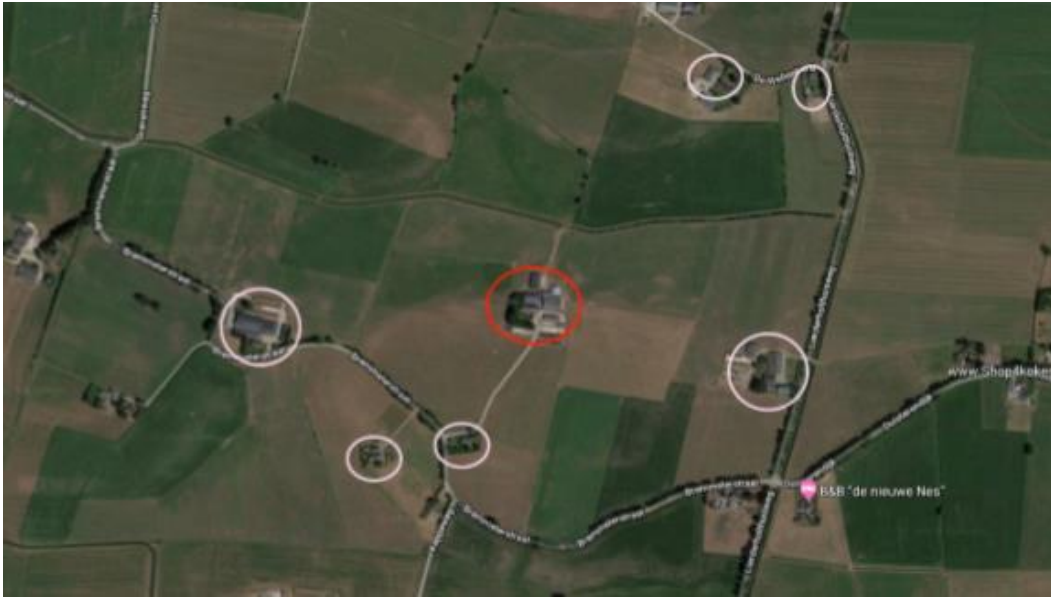
De weersomstandigheden waren zonnig, droog en 3°C. Tijdens het onderzoeksmoment waren er circa 10 huismussen aanwezig. Het betrof 4 koppeltjes met een nestplaats. De huismussen zijn waargenomen op de koeienschuur, gelegen aan de westkant. In de koeienschuur aan de oostkant zijn ook tijdens het tweede onderzoeksmoment geen huismussen waargenomen. Op de nabijgelegen percelen, rondom de planlocatie op ca 170 tot 400 meter, waren eveneens meerderen huismussen actief.



Afbeelding 3; broedlocatie huismussen

Functioneel leefgebied

De huismus is in het plangebied waargenomen. Binnen de grenzen van het plangebied zijn tijdens dit onderzoek vier nestplaatsen van huismus vastgesteld. Essentieel functioneel leefgebied bevindt zich in een straal van 60 meter tot deze nesten. Hier bevindt zich uitstekend huismussen habitat in de vorm van jaarrond groene hagen, zanderige tuinperken en waterplaatsen. In de omgeving zijn in de nabijgelegen bebouwingen meerdere huismussen gezien en gehoord. In de houtsingel aan de westzijde van de planlocatie zijn groenblijvende hagen en bomen aanwezig die veelvuldig werden gebruikt en beiden beschutting en toevluchtmogelijkheden voor deze soort. De directe omgeving van de nesten/van de planlocatie bestaat uit agrarische percelen. In een verderop gelegen bebouwing ca. 170 tot 400 meter van de planlocatie, waren eveneens meerdere huismussen actief.



Afbeelding 4; omliggende erven met broedparen huismussen

8

EFFECTEN

8.1 Effect werkzaamheden

Huismus

De huismus gebruikt het plangebied als onderdeel van zijn leefgebied. Het gaat om 4 broedparen. Als gevolg van de werkzaamheden op het erf verdwijnen de huidige verblijfplaatsen. In de nieuwe situatie worden weer verblijfplaatsen voor de huismus aangeboden op het erf. Dit vindt plaats voorafgaand aan de eerstvolgende broedperiode. De huismus is flexibel in allerlei opzichten. Ze kunnen zich binnen enkele dagen aanpassen aan veranderde omstandigheden. Verwacht wordt dan ook dat de huismus in de nieuwe situatie, in de volgende broedperiode, gewoon weer op het erf gaat broeden. Het effect is dus van beperkte duur, gedurende één broedseizoen.

Tijdens de werkzaamheden blijven voedsel, dekking, begroeiing, en voor de huismus ook zand en water, in het plangebied aanwezig. Dit wordt niet aangetast. Daarmee blijft het leefgebied aanwezig. Ook in de directe omgeving van het complex zijn voldoende alternatieve verblijfplaatsen in de vorm van andere erven.

In de toekomstige situatie blijft het netwerk gehandhaafd, dit doordat er kasten worden opgehangen en ook permanente voorzieningen worden getroffen. Dit betreffen in aantal genoeg alternatieven om de huidige aantallen en functies te kunnen handhaven. De functionaliteit van de vervangende verblijfplaatsen komt dan ook overeen met de functionaliteit van de mogelijk te verdwijnen verblijfplaatsen. De kwaliteit en kwantiteit verandert hier niet in. Verwacht wordt dan ook dat de gunstige staat van instandhouding van de huismus voldoende gegarandeerd blijft.

Echter, ondanks deze maatregelen worden door het realiseren van de werkzaamheden vaste rust- of verblijfplaatsen van de huismus vernietigd. Immers, de huismus wordt gedwongen om de huidige verblijfplaats te verlaten en een alternatief te gaan zoeken. Hierdoor wordt de vaste rust- of verblijfplaats verstoord, zodat voor die werkzaamheden een ontheffing is vereist. Daar beide soorten wel in de omgeving aanwezig blijven, de vervangende verblijfplaatsen ruim van tevoren worden opgehangen zodat er voor de soort genoeg tijd is om de kasten te ontdekken, er ruim voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig zijn die in kwaliteit en kwantiteit overeenkomen gaat er geen wezenlijke invloed uit van deze verstoring.

Cumulatieve effecten

Bij de beoordeling van effecten geeft de Wet natuurbescherming aan dat ook rekening moet worden gehouden met andere ontwikkelingen in en rondom het plangebied (cumulatieve effecten). Deze zijn echter niet bekend.

8.2 Monitoring

De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de soort. Er worden geen negatieve effecten op de populatie verwacht. Intensieve monitoring van de effecten van de maatregelen wordt dan ook niet nodig geacht. De uitvoerder houdt wel zicht op eventuele bijzonderheden en heeft affiniteit met dergelijke projecten en er staat een ecologisch adviseur paraat. Bij onvoorziene situaties en vragen wordt contact opgenomen met de ter zake kundige op het gebied van huismus.

9

VERBODSBEPALINGEN

9.1 Beschermingsregime Vogelrichtlijn

Opzettelijk doden of vangen van vogels, art 3.1 lid 1

Niet van toepassing; ontheffing voor het doden of vangen is niet nodig. Er worden voldoende maatregelen vanuit de zorgplicht genomen om doden of vangen te voorkomen. Incidentele slachtoffers vallen niet onder de reikwijdte van 3.1. Ontheffing voor het doden en vangen van vogels is dan ook niet nodig.

Opzettelijk beschadigen en vernielen van nesten en rustplaatsen, art 3.1 lid 2

Aangezien de schuren die als verblijfplaats dienen gesloopt worden, wordt hier ontheffing voor aangevraagd.

Eieren rapen en onder zich te houden art 3.1 lid 3

Niet van toepassing; het rapen van eieren en deze onder zich hebben, is binnen dit project niet noodzakelijk. Werkzaamheden worden uitgevoerd voorafgaand aan het broedseizoen, zodat broedende vogels niet gestoord worden.

Opzettelijk storen met wezenlijke invloed art 3.1 lid 4 en 5

Niet van toepassing; het opzettelijk storen met een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort is niet van toepassing. Er worden diverse maatregelen getroffen om de betreffende soorten te allen tijde een (alternatieve) verblijfplaats aan te bieden en na afronding blijft het erf geschikt voor huismus. Ontheffing voor het opzettelijk storen met wezenlijke invloed is dan ook niet nodig.

10

GUNSTIGE STAAT VAN INSTANDHOUDING

10.1 Staat van instandhouding

Huismus

De landelijke staat van instandhouding wordt beoordeeld als matig ongunstig (RVO, 2014). De soort wordt in het gehele land aangetroffen, maar laat een dalende trend zien. De laatste jaren is de trend echter stabiel. Hierdoor staat de huismus op de Rode Lijst als 'gevoelig'. De huismus broedt voornamelijk onder daken van gebouwen. Deze verblijfplaatsen worden jaarrond gebruikt en zijn jaarrond beschermd.

10.2 Afbreuk gunstige staat van instandhouding

Huismus

De verstoring vindt plaats gedurende een relatief korte periode. De groep huismussen maakt onderdeel uit van een uitgebreid regionaal netwerk van broedparen. Ook in de aangrenzende erven zijn eveneens nesten en foerageergebied aanwezig. Tijdens de werkzaamheden blijven dan ook voldoende alternatieve (tijdelijke) verblijfplaatsen en leefgebied in het plangebied en de directe omgeving aanwezig. Daarnaast worden als tijdelijke maatregelen ook huismuskasten opgehangen, een goed en bruikbaar alternatief. Na afloop van de werkzaamheden zijn op de huidige locatie weer verblijfplaatsen beschikbaar voor de huismus. Effecten op de populatie zijn dan ook niet te verwachten en daarmee komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar.

10.3 Zorgvuldig handelen

Tijdens de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de algemene zorgplicht. Er worden maatregelen genomen om te voorkomen dat door de te nemen werkzaamheden nadelige effecten op flora en fauna worden veroorzaakt (werken buiten het broedseizoen). Globaal wordt ervoor gezorgd dat de werkzaamheden niet na zonsondergang worden uitgevoerd, zodat verstoring op de nacht actieve soorten als vleermuizen zoveel mogelijk wordt voorkomen. Ook worden zo weinig mogelijk verstoringsbronnen ingezet, zoals aggregaten of verlichting. Maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol opgenomen. Dit protocol is tijdens de werkzaamheden op de locatie aanwezig en onder betrokken medewerkers bekend. Tijdens de werkzaamheden staat een ter zake kundige paraat voor vragen en onvoorziene situaties.

11

MAATREGELLEN

In dit hoofdstuk zijn de maatregelen weergegeven. In bijlage 2 zijn de maatregelen gedetailleerd uitgeschreven.

11.1 Maatregelen

Algemeen

- ecologisch werkprotocol opstellen;
- ecologische begeleiding tijdens de werkzaamheden;
- in één richting werken;
- werken buiten het broedseizoen van huismus

Huismus

- tijdelijke verblijfplaatsen aanbieden (8 huismuskasten in de te behouden kapschuur);
- gewenningsperiode hanteren van 3 maanden;
- permanente verblijfplaatsen realiseren.

11.2 Locatie maatregel

De tijdelijke nestkasten worden in de directe omgeving van het plangebied opgehangen. Dit in de buurt van de huidige verblijfplaatsen, maar buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Er worden 8 houten van Vivara nestkasten opgehangen in de kapschuur (<https://www.vivara.nl/nestkast-mus-3586.htm>) Door deze in de open kapschuur te hangen, hangen ze buiten de invloed van weersomstandigheden en op korte afstand van geschikt foerageergebied.

11.3 Doel maatregel

Met de voorgenomen is de gunstige staat van instandhouding van huismus (lokaal) gegarandeerd. Daarnaast worden de maatregelen uitgevoerd in het kader van zorgvuldig handelen (zorgplicht).

11.4 Effectiviteit maatregel

Huismus

De huismus is flexibel in allerlei opzichten. Ze kunnen zich binnen enkele dagen aanpassen aan veranderde omstandigheden. Verwacht wordt dan ook dat de huismus in de nieuwe situatie zich kan handhaven op het erf, zeker na het nemen van de inrichtingsmaatregelen (meer groen) en het aanbieden van tijdelijke en permanente voorzieningen.

11.5 Monitoring

De kasten voor huismus zullen ruim voor de aanvang van de werkzaamheden worden opgehangen. De locatie van de kasten wordt bepaald in overleg met de begeleidende ecooloog (een geschikte plekken in de kapschuur). Daarmee wordt gegarandeerd dat de nestkasten op een goede locatie worden opgehangen. Genoemde kasten worden gemakkelijk in gebruik genomen en zijn al zeer vaak door Eelerwoude succesvol toegepast. Het monitoren van de effectiviteit van de maatregel is daarom niet noodzakelijk.

LITERATUURLIJST

Dijk, A.J. van & A. Boele (2011). *Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek*. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Koninklijke Vermande (1999-2009). *Planten en dieren, Flora- en faunawet, band 1, 2, 3, 4 en 5*. SDU Uitgeverij, Den Haag

Ministerie voor Ondernemend Nederland (2014). *Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus**. Versie 2.0. Den Haag.

Soortinformatie:

- www.vogelbescherming.nl

- www.sovon.nl

Waarnemingen:

- www.telmee.nl

- ndff-ecogrid.nl

BIJLAGE 1 MAATREGELEN

Algemeen

Ecologische begeleiding tijdens de uitvoering

Tijdens de werkzaamheden staat een ecologisch adviseur paraat. Mocht de uitvoerder bijzonderheden bemerken, dan neemt hij contact op met de ecologisch adviseur. Betreffende adviseur is werkzaam als adviseur ecologie bij Eelerwoude en heeft ruime ervaring met de betreffende soorten, het uitvoeren van QuickScans en nader onderzoek en toetsingen aan de Wet natuurbescherming, alsmede de begeleiding hiervan.

Huismus

Tijdelijke verblijfplaatsen aanbieden; huismus

Voorafgaand aan de werkzaamheden worden 8 huismuskasten opgehangen in de te handhaven kapschuur.

- Huismuskasten worden aangeboden met een compensatiefactor 2 per verblijfplaats.
- De huismuskasten worden geclusterd opgehangen. Hierbij wordt er gezorgd dat de huismuskasten met de openingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen of dat de nestingang niet zichtbaar is voor de huismus die in de andere nestingang zit.
- De huismuskasten worden op minimaal 3 meter hoogte geplaatst en hebben een minimale broedruimte van 15 x 8 centimeter.
- De kasten worden op een voor de huismus geschikte plek opgehangen (kapschuur) binnen in de schaduw en buiten weersinvloeden als wind en regen
- In de directe omgeving van de huismuskast is voldoende dekking, voedsel en water.
- De kasten dienen van voldoende duurzaam materiaal te zijn en op een voldoende duurzame wijze worden bevestigd. Het materiaal waarvan ze zijn gemaakt zijn niet behandeld met chemische middelen.
- De kasten dienen voldoende veilig te zijn tegen predatoren. Dit geldt voor de verblijfplaats zelf, als ook dat er voldoende opgaand groen in de directe omgeving aanwezig is als dekking voor huismus.
- De huismuskasten dienen minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn.
- De kasten worden opgehangen onder begeleiding met een ter zake kundige op het gebied van vogels.

Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren

De werkzaamheden worden buiten het broedseizoen van huismus uitgevoerd (maart-augustus).

Permanente verblijfplaatsen realiseren

Nadat de werkzaamheden zijn afgerond, worden nieuwe permanente verblijfplaatsen gerealiseerd huismus. Het vogel schroot wordt onder de nieuwe te bouwen woning onder de derde rij pannen geplaatst, hierdoor is de ruimte onder de eerste twee rijen dakpannen beschikbaar als broedlocatie voor huismus. Dit wordt over het gehele dak toegepast.